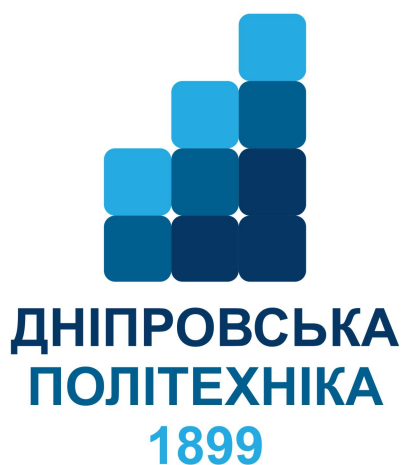

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
«ДНІПРОВСЬКА ПОЛІТЕХНІКА»

ПРОГРАМА АТЕСТАЦІЙНОГО ЕКЗАМЕНУ
для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
СПЕЦІАЛЬНОСТІ 015 ПРОФЕСІЙНА ОСВІТА
освітньо-професійної програми
«ПРОФЕСІЙНА ОСВІТА (НАФТОГАЗОВА СПРАВА)»
спеціалізації 015.35 Видобуток, переробка та транспортування
корисних копалин

Дніпро
НТУ «ДП»
2024

Програма атестаційного екзамену для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 015 Професійна освіта освітньо-професійної програми «Професійна освіта (Нафтогазова справа)», спеціалізація 015.35 Видобуток, переробка та транспортування корисних копалин / Є.А. Коровяка, О.Ю. Нестерова, Т.М. Калюжна, Т.П. Медведовська; М-во освіти і науки України, Нац. техн. ун-т «Дніпровська політехніка». – Д.: НТУ «ДП», 2024. – 20 с.

Розробники:

Є.А. Коровяка, канд. техн. наук, завідувач кафедри нафтогазової інженерії та буріння;

О.Ю. Нестерова, канд. пед. наук, завідувачка кафедри філософії і педагогіки;

Т.М. Калюжна, канд. пед. наук, доцент кафедри нафтогазової інженерії та буріння;

Т.П. Медведовська, канд. пед. наук, доцент кафедри філософії і педагогіки.

Затверджено методичною комісією зі спеціальності 015 Професійна освіта (протокол № 3 від 29.02.2024) за поданням кафедри нафтогазової інженерії та буріння (протокол № 12 від 27.02.2024).

Подано методичні вказівки до проведення атестаційного екзамену. Викладено матеріал, який допоможе студентам підготуватися до атестації - встановлення відповідності засвоєних здобувачами вищої освіти рівня та обсягу знань, умінь, інших компетентностей вимогам стандартів вищої освіти.

Призначено для бакалаврів спеціальності 015 Професійна освіта освітньо-професійної програми «Професійна освіта (Нафтогазова справа)» спеціалізації 015.35 Видобуток, переробка та транспортування корисних копалин.

ЗМІСТ

1 ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ	4
2 ДИДАКТИКА ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ	5
3 МЕТОДИКА ПРОФЕСІЙНОГО НАВЧАННЯ	8
4 ПЕДАГОГІКА ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ	10
5 НАФТОГАЗОВА СПРАВА	12
6 ОЦІНЮВАННЯ АТЕСТАЦІЙНОГО ЕКЗАМЕНУ	14

1 ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Атестаційний екзамен є формою атестації здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти освітньо-професійної програми «Професійна освіта (Нафтогазова справа)» за спеціальністю 015 Професійна освіта спеціалізації 015.35 Видобуток, переробка та транспортування корисних копалин галузі знань 01 Освіта/Педагогіка. Атестація завершується видачею документа встановленого зразка про присудження здобувачу освітньої кваліфікації «Бакалавр з професійної освіти за спеціалізацією «Видобуток, переробка та транспортування корисних копалин».

Атестація передбачає оцінювання досягнення результатів навчання, визначених освітньо-професійною програмою «Професійна освіта (Нафтогазова справа)», орієнтована на діагностику рівня теоретичних знань та практичних умінь і навичок, достатніх для успішного виконання професійних обов'язків за спеціальністю 015 Професійна освіта.

Програма атестаційного екзамену для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти освітньо-професійної програми «Професійна освіта (Нафтогазова справа)» за спеціальністю 015 Професійна освіта спеціалізації 015.35 Видобуток, переробка та транспортування корисних копалин розроблена кафедрами нафтогазової інженерії та буріння й філософії та педагогіки на основі цієї освітньо-професійної програми.

Атестаційний екзамен випробування проводиться у письмовій формі. Процедура проведення атестаційного екзамену може змінюватись у разі несприятливої безпекової ситуації.

В екзаменаційному білеті передбачено 5 питань: 3 питання з циклу педагогічних дисциплін та 2 питання з циклу інженерно-технічних дисциплін. Питання розміщені за таким порядком: *перше питання* - з дисципліни «Дидактика професійної освіти»; *друге питання* - з дисципліни «Методика професійного навчання»; *третє питання* - з дисципліни «Педагогіка професійної освіти»; *четверте та п'яте питання* - з циклу дисциплін «Нафтогазова справа».

Відповіді мають бути викладені точно, конкретно, стисло, граматично і стилістично правильно.

Відповіді на питання пишуться протягом 4 академічних годин на листах стандартного паперу (формат А4) з одного або двох боків, чорною або синьою ручкою. Графічний матеріал (схеми, ескізи) виконуються олівцем або ручкою, але акуратно і розбірливо.

Висновки мають стати підсумком роботи. У педагогічній частині вони мають містити перелік основних тез, практичну значимість питання, рекомендації та пропозиції для подальшої розробки питання. В інженерно-теоретичній частині у висновках вказують напрямки вдосконалення технології спорудження нафтових і газових свердловин; видобутку, транспортування та зберігання нафти і газу, екологічних та природоохоронних заходів при нафтогазодобуванні.

Сумарний обсяг відповіді на екзаменаційний білет має бути не менше 5 аркушів формату А4.

2 ДИДАКТИКА ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ

1. Етапи становлення професійної дидактики й теорії виховання.
  2. Принципи відбору змісту загальної та професійної освіти, підходи до визначення змісту освіти.
  3. Зміст професійної освіти та характеристика його складових.
  4. Принципи здійснення освітнього процесу.
  5. Шляхи реалізації принципів навчання у закладах освіти різного рівня освіти.
  6. Сутність та шляхи реалізації принципів професійного навчання.
  7. Методи професійної теоретичної підготовки, їх характеристика, вимоги до реалізації.
  8. Засоби професійного навчання, їх класифікація, вимоги щодо вибору.
  9. Сутнісна характеристика форм організації навчання у закладах фахової передвищої освіти, професійно (професійно-технічних) закладах освіти.
  10. Види лекцій за дидактичними завданнями та способи викладення навчального матеріалу.
  11. Дидактичні вимоги до проведення різних видів семінарських занять у професійних (професійно-технічних) закладах освіти.
  12. Дидактичні вимоги до організації та проведення додаткових форм організації навчальної діяльності.
  13. Основні поняття діагностики і контролю професійного навчання: «діагностика», «контроль», «форми контролю», «методи контролю», «засоби контролю».
  14. Форми та методи контролю у закладах освіти різного освітнього рівня.
  15. Система педагогічного контролю у закладах вищої освіти.
  16. Поняття про виробничий, технологічний і трудовий процеси.
  17. Відображення виробничого процесу в змісті професійної освіти.
- Системи виробничого навчання.
18. Методи, форми та засоби виробничого навчання.
  19. Типи, види, і структура уроків виробничого навчання.
  20. Класифікація дидактичних засобів виробничого навчання.

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

1. Внукова О.М. Методологічні засади професійної освіти: навч. посібник. К.: КНУТД, 2015. 198 с.
2. Дубасенюк О.А. Професійна педагогічна освіта: методологія. теорія, практика: монографія. Житомир : Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2016. 376 с.
3. Дубасенюк О.А. Теорія і практика професійної майстерності в умовах цілежиттєвого навчання: монографія. Житомир: Вид-во Рута, 2016. 400 с.
4. Жигірь В.І. Дидактичні основи професійної освіти: навчальний посібник. Бердянськ: БДПУ, 2017. 201 с.
5. Закон України «Про професійну (професійно-технічну) освіту України про професійно-технічну освіту. Документ 103/98-ВР, чинний, редакція від 06 травня 2023 р., підстава - 3025-ІХ. Київ <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/103/98-%D0%B2%D1%80#Text>.
6. Кулішов В.С. Застосування квест-технології у професійно-теоретичній підготовці учнів закладів професійної (професійно-технічної) освіти: навчально-методичний посібник. Біла Церква: БІНПО УМО НАПН України, 2018. 81 с.
7. Кучерявий О.Г. Якість педагогічної освіти : тенденції і перспективи: навч. посіб. К.: Талком, 2019. 192 с.
8. Осипова Т.Ю. Теоретико-методичні засади підготовки майбутніх учителів до педагогічного наставництва : монографія. Одеса : видавець Букаєв Вадим Вікторович, 2015. 412 с.
9. Про затвердження Державного стандарту професійної (професійно-технічної) освіти. Постанова кабінет міністрів України від 20 жовтня 2021 р. № 1077 Київ <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1077-2021-%D0%BF#Text>.
10. Про затвердження Положення про організацію навчально-виробничого процесу у професійно-технічних навчальних закладах. Документ z0711-06, чинний, поточна редакція від 08 вересня 2015 р, підстава - z0913-15. Київ <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0711-06#Text>
11. Роговська О.О. Професійна педагогіка: конспект лекцій з дисципліни «Професійна педагогіка» для студентів спеціальності 015 «Професійна освіта» денної та заочної форм навчання. Маріуполь : ПДТУ, 2019. 138 с.
12. Шевчук С.С. Діяльність педагога професійної школи у контексті інноватики: Навчально-методичний посібник для самостійної роботи слухачів курсів підвищення кваліфікації. Біла Церква : БІНПО ДВНЗ «УМО» НАПНУ, 2017. 106 с
13. Шевчук С.С. Реалізація сучасних освітніх практик у професійну підготовку фахівців сфери обслуговування: Навчально-методичний. Біла Церква: БІНПО ДВНЗ «УМО» НАПНУ, 2018. 139с.
14. Шевчук С.С. Розвиток ключових компетентностей здобувачів освіти у позааудиторній навчальній діяльності ЗП(ПТ)О: Спецкурс. Біла Церква БІНПО, 2020. 84 с.

15. Шевчук С.С., Кулішов В.С. Дидактика професійної освіти: практикозорієнтований аспект: навчально-методичний посібник. Біла Церква: БІНПО ДЗВО «УМО» НАПНУ, 2021. 212 с.

16. Шевчук С.С. Навчально-методична діяльність педагога ЗП(ПТ)О на засадах компетентнісного підходу: навчально-методичний посібник. Біла Церква: БІНПО ДЗВО «УМО» НАПНУ, 2021. 73 с.

17. Барабанова Н. Формування соціально-ділової компетентності випускників вишів в умовах глобалізації освітнього простору. Наук. вісн. Ізмаїл. держ. гуманітар.ун-ту: зб. наук. пр. Ізмаїл, 2019. Вип. 42 : Серія "Пед. науки". С. 26-33.

18. Братко. М. Управління професійною підготовкою фахівців в освітньому середовищі університетського коледжу: Теорія і практика: монографія. Кам'янець-Подільський: «Аксіома», 2017. 424 с.

19. Головенкін В.П. Педагогіка вищої школи: підручник. Київ: КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2019. 290 с.

20. Калашнікова Л.М., Жерновникова О.А. Педагогіка вищої школи у схемах і таблицях : навчальний посібник. Харків, 2016. 260 с.

21. Немченко С.Г., Голік О.Б., Лебідь О.В. Педагогіка вищої школи: підручник для студентів вищих навчальних закладів. Донецьк: ЛАНДОНХХІ, 2014. 534 с.

22. Сисоєва С.О., Соколова І.В. Теорія і практика вищої освіти: навч. посібник, К.: ВД УКМО, 2016. 338 с.

3 МЕТОДИКА ПРОФЕСІЙНОГО НАВЧАННЯ

1. Структура освітнього процесу у закладах фахової передвищої освіти, професійно (професійно-технічних) закладах освіти.
2. Загально-дидактичні принципи навчання та особливості їх використання у системі професійної (професійно-технічної) освіти.
3. Методи навчання, основні підходи до їх класифікації. Прийом навчання.
4. Основні поняття та термінологічний апарат методики професійного навчання.
5. Проектування навчально-виробничого процесу.
6. Форми організації професійно-теоретичної підготовки.
7. Класифікація та структура уроків теоретичного навчання.
8. Методика проведення уроків різних типів.
9. Лекційно-семінарська форма професійно-теоретичної підготовки.
10. Лабораторно-практичні заняття.
11. Оцінювання навчальних досягнень учнів із професійно-теоретичної підготовки.
12. Види та методи контролю знань, умінь і навичок учнів.
13. Методика розробки навчально-методичної документації з планування професійно-теоретичної підготовки.
14. Особливості, зміст і логіка процесу професійно-практичної підготовки.
15. Методика проведення уроків виробничого навчання різних типів.
16. Методика розробки програм виробничої практики.
17. Завдання, зміст, організаційна структура методичної діяльності у закладах професійної освіти.
18. Інновації у методичній діяльності педагога професійної школи.
19. Методика виявлення, вивчення, узагальнення та поширення педагогічного досвіду.
20. Технологія «портфоліо» у педагогічній діяльності.

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

1. Жигірь В.І. Професійна педагогіка: Навчальний посібник/ за ред. М.В. Вачевського. К.: Кондор-Видавництво, 2015. 336 с.
2. Заславська С. І. Контроль навчальних досягнень учнів з професійно-практичної підготовки : Методичні рекомендації – Біла Церква : БІНПО УМО НАПН України, 2017. 46 с.
3. Зайченко І.В. Теорія і методика професійного навчання: Навчальний посібник. – К.: Видавництво Ліра, 2016. 580с
4. Соснова М.А., Гляненко К.А. Методика професійного навчання : навч. посіб. / Уклад. М.А. Соснова, К.А. Гляненко. Кропивницький: ПП «ПОЛІУМ», 2021. 213 с.
5. Гладка О. М., Карпович І. М., Трачук Т. П.. Методика професійної підготовки фахівців з цифрових технологій дистанційної освіти. *Актуальні питання природничо-математичної освіти: збірник наукових праць*. Суми: СумДПУ ім. А. С. Макаренка, 2021. № 2(18). С. 140-147. DOI: 10.5281/zenodo.5769973
6. Шевчук С.С. Інноваційний урок у професійній школі: навчально-методичний посібник. – Біла Церква: БІНПО УМО НАПН України, 2015. – 110с.
7. Щербак О.І. Теорія і практика оцінювання навчальних досягнень: Навч.-метод. посібник / О.І. Щербак, Н.З. Софій, Б.Ю. Бович // за ред. О. І. Щербак. - Івано-Франківськ, «Лілея-НВ». - 2014.-136 с.

4 ПЕДАГОГІКА ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ

1. Роль педагогіки у розвитку і формуванні особистості.
2. Особистість як об'єкт професійної освіти.
3. Предмет і основні категорії професійної педагогіки, її завдання, етапи та джерела розвитку.
4. Поняття про педагогічну систему.
5. Структурні та функціональні компоненти педагогічної системи.
6. Закони функціонування педагогічної системи.
7. Професійна освіта як соціокультурний інститут та педагогічний феномен. Підготовка виробничих/трудова ресурсів держави як соціальна й наукова проблема.
8. Поняття про професіоналізм діяльності викладача.
9. Сутність педагогічної творчості.
10. Взаємозв'язок теоретичного і практичного мислення у педагогічній творчості.
11. Поняття і основні елементи професійно-педагогічної компетентності.
12. Принципи професійного навчання.
13. Зміст професійної освіти й характеристика її основних компонентів.
14. Організаційні форми освітнього процесу в ЗВО.
15. Послідовність вибору методів навчання.
16. Характеристика практичних методів навчання.
17. Інформаційні технології у професійній освіті.
18. Поняття про управління освітніми системами.
19. Наука й мистецтво керування освітнім процесом студентів його цілі та завдання сфері професійної освіти.
20. Основні умови попередження й подолання формалізму в освітньому процесі.

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

1. Васюк О. В. Педагогіка: хрестоматія / уклад.: О.В. Васюк, С.В. Виговська. Київ, 2016. – 870 с.
2. Жигір В.І., Чернега О.А. Професійна педагогіка: навчальний посібник / за ред. М.В. Вачевського. К.: ТОВ "Кондор", 2012. – 336 с.
3. Дидактичні основи професійної освіти : підручник для студентів вищих навчальних закладів та педагогічних працівників системи професійно-технічної освіти / Олена Едуардівна Коваленко, Наталія Олександрівна Брюханова, Наталія Василівна Божко, Вікторія Вікторівна Белікова, Вероніка Борисівна Бакатанова, Укр. інженерно-пед. акад.; За ред. Олена Едуардівна Коваленко.– Харків : Друкарня Мадрид, 2017.– 239 с.
4. Каменєва Т.М. Теоретичні основи навчання: Навчально-методичний посібник / Каменєва Т.М.. – К.:МНУЦ, 2018. – 282 с.
5. Теорія і методика професійного навчання : навч. посібник. –2-е вид., доповн. і переробл. / І.В.Зайченко. – К.: Видавництво Ліра-К, 2016. – 580 с.
6. Пащенко М., Красноштан І. Педагогіка. К.: Центр навчальної літератури, 2017. – 228 с.
- Барбашова І. А. Дидактика: навчальний посібник. 3-тє видання, оновлене та виправлене. Мелітополь: Видавничий будинок міської друкарні, 2022. – 237 с.
7. Красильник Ю. С., Корчова Г. Л., Руденко М. В. Методика проведення навчальних занять в умовах дистанційного навчання: навч. посіб. – Київ: КНУБА, 2021. – 156 с.
8. Ніколаєнко С. М. Керівник закладу освіти (організаційнопедагогічні та правові основи управлінської діяльності): підручник. 2-ге вид., перероб. і доп. К.: НУБіП України, 2019. – 408 с.
9. Дяченко Н. Педагогічні задачі у професійній підготовці майбутніх викладачів. К.: Ліра-К, 2015. – 84 с.
10. Ярощук Л. Теорія та методика виховання: навч. посібн. Бердянськ, 2019. – 400 с
11. Вишневський О. Теоретичні основи сучасної української педагогіки [Текст] : навч. посіб. К. : Знання, 2018. – 566 с.
12. Нагачевська З.І. Педагогіка: навч.-метод. посіб. для студентів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти. – Івано-Франківськ: НАІР, 2020. – 144 с. 11.
13. Опанасенко Н.І. Загальні основи педагогіки: навчально-методичний посібник. – Київ: Гуляєва В.М., 2021. – 296 с.
14. Психологія особистості: навч. посіб. / за заг. ред. Є. М. Суліми. Ірпінь: УДФСУ, 2021. – 338 с
15. Мартинець Л. А. Управлінська діяльність керівника навчального закладу: навч. посіб. Вінниця: ДонНУ імені Василя Стуса, 2018. – 196 с.

5 НАФТОГАЗОВА СПРАВА

1. Конструкція свердловин, типи обсадних колон.
2. Класифікація свердловин на нафту і газ за призначенням.
3. Призначення та класифікація породоруйнівного інструменту.
4. Техніко-економічні показники буріння свердловин на нафту і газ.
5. Призначення та складові елементи бурильної колони.
6. Параметри та види режимів буріння свердловин на нафту і газ.
7. Функції промивальних рідин.
8. Класифікація бурових промивальних рідин.
9. Мета та способи цементування свердловин.
10. Етапи видобутку нафти і газу.
11. Дайте коротку характеристику режимів роботи покладів.
12. Методи підтримування пластового тиску.
13. Дайте коротку характеристику фонтанного способу експлуатації свердловин.
14. Принцип дії газліфту.
15. Стадії розробки покладів вуглеводнів.
16. Основні види транспортування нафти і нафтопродуктів.
17. Основні переваги і недоліки трубопровідного транспорту нафтопродуктів.
18. Переваги і недоліки залізничного транспорту нафтопродуктів.
19. Переваги і недоліки водного і автотранспорту нафтопродуктів.
20. На які зони розбивають територію нафтобази.

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

1. Білецький В.С., Гайко Г.І., Орловський В.М. Історія та перспективи нафтогазовидобування : Навчальний посібник. – Київ: ФОП Халіков Р. Х., 2019, – 302 с.
2. Основи нафтогазової справи : підручник / Судаков А.К., Коровяка Є.А. , Максимович О.В., Расцветаєв В.О., Дзюбик А.Р., Калюжна Т.М., Войтович А.А., Яворська В.В. ; М-во освіти і науки України, Нац. техн. ун-т «Дніпровська політехніка». – Львів : Сполом, 2023. – 596 с.
3. Основи нафтогазової інженерії [Текст]: підруч. для студ. спец. 185 «Нафтогазова інженерія та технології» / Білецький В.С., Орловський В.М., Вітрик В.Г.; НТУ «ХПІ», ХНУМГ ім. О.М. Бекетова. – Полтава: ТОВ «АСМІ», 2018. – 415 с.
4. Білецький В.С. Основи нафтогазової справи / В.С. Білецький, В.М. Орловський, В. І. Дмитренко, А. М. Похилко. – видання друге, виправлене та доповнене, Львів : Новий Світ-2000, 2018. – 312 с.
5. Буріння свердловин. Навчальний посібник. Є.А. Коровяка, В.Л. Хоменко, Ю.Л. Винников, М.О. Харченко, В.О. Расцветаєв ; М-во освіти і науки України, Нац. техн. ун-т "Дніпровська політехніка". - Дніпро: НТУ "ДП", 2021. - 294 с.
6. Лівак, І.Д. Основи нафтогазової справи [Текст] : навч. посіб. / І. Д. Лівак, І. Ф. Концур, І. І. Шостаківський. – Івано-Франківськ : ІФНТУНГ, 2014. – 431 с.

6 ОЦІНЮВАННЯ АТЕСТАЦІЙНОГО ЕКЗАМЕНУ

Сертифікація досягнень студентів здійснюється за допомогою прозорих процедур, що ґрунтуються на об'єктивних критеріях відповідно до Положення університету «Про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти».

Досягнутий рівень компетентностей відносно очікуваних, що ідентифікований під час атестаційного екзамену, відображає реальний результат навчання студента за дисципліною.

6.1 Шкали

Оцінювання навчальних досягнень студентів НТУ «ДП» здійснюється за рейтинговою (100-бальною) та інституційною шкалами. Остання необхідна (за офіційною відсутністю національної шкали) для конвертації (переведення) оцінок мобільних студентів.

Шкали оцінювання навчальних досягнень студентів НТУ «ДП»

Рейтингова	Інституційна
90...100	відмінно / Excellent
74...89	добре / Good
60...73	задовільно / Satisfactory
0...59	незадовільно / Fail

Атестація вважається успішною, якщо студент отримав підсумкову оцінку не менше 60-ти балів. Оцінка атестаційного екзамену від 0 до 59 балів вважається незадовільною.

6.2 Засоби та процедури

Зміст засобів діагностики спрямовано на контроль рівня сформованості знань, умінь/навичок, комунікації, автономії та відповідальності студента за вимогами НРК до 6-го кваліфікаційного рівня під час демонстрації регламентованих робочою програмою результатів навчання.

Студент на атестаційному екзамені має виконувати завдання, орієнтовані виключно на демонстрацію дисциплінарних результатів навчання.

Засоби діагностики, що надаються студентам на атестаційному екзамені у вигляді завдань для підсумкового контролю, формуються шляхом конкретизації вихідних даних та способу демонстрації дисциплінарних результатів навчання.

Засоби діагностики (контрольні завдання) для атестаційного екзамену затверджуються кафедрою.

Кількість конкретизованих завдань атестаційного екзамену повинна відповідати відведеному часу на виконання. Кількість варіантів атестаційного екзамену має забезпечити індивідуалізацію завдання.

Значення оцінки за виконання атестаційного екзамену визначається середньою оцінкою складових (конкретизованих завдань) і є остаточним.

Інтегральне значення оцінки виконання атестаційного екзамену може визначатися з урахуванням вагових коефіцієнтів, що встановлюється кафедрою для кожної складової опису кваліфікаційного рівня НРК.

Загальна оцінка за екзамен складається із суми балів, виставлених за

відповідні на кожне з п'яти питань екзаменаційного білета, та обчислюється за формулою:

$$O = \sum_{i=1}^5 B_i,$$

де B_i - кількість балів за відповідь на i -те питання.

При оцінюванні відповіді на кожне питання використовуються критерії, подані нижче.

Критерії оцінювання відповідей атестаційного екзамену

Кількість балів	Характеристика відповіді
16-20	Повна, наведена у логічно правильній послідовності відповідь, яка свідчить про всебічні, систематизовані та глибокі знання матеріалу навчальної дисципліни; демонструє здатність студента вільно оперувати здобутими знаннями: диференціювати та інтегрувати їх, відтворювати та аналізувати отриману інформацію, робити обґрунтовані висновки та узагальнення, виявляти й відстоювати власну позицію, переконливо висловлювати думку та чітко формулювати відповідь. Як правило, таку оцінку отримує здобувач освіти, який відповів на запитання не менше ніж на 90 %. Відповідь оцінюють у 20 балів тільки за умови надання вичерпної відповіді на запитання.
11-15	Досить повна, без суттєвих неточностей, наведена у логічно правильній послідовності відповідь, яка свідчить про ґрунтовні та систематизовані знання матеріалу навчальної дисципліни; демонструє здатність здобувача освіти впевнено оперувати здобутими знаннями: відтворювати та аналізувати отриману інформацію, пояснювати основні закономірності, робити висновки, чітко висловлювати думку та формулювати відповідь. І Як правило, таку оцінку отримує здобувач освіти, який відповів на запитання на 70-90 %.
6-10	Не зовсім повна, із неточностями та окремими незначними помилками, наведена в основному у правильній послідовності відповідь, яка свідчить про задовільні знання матеріалу навчальної дисципліни, демонструє здатність здобувача освіти відтворювати основний матеріал навчальної дисципліни відповідно до поставленого запитання. Як правило, таку оцінку отримує здобувач освіти, який відповів на запитання на 50-70 %.
1-5	Фрагментарна, із суттєвими неточностями та принциповими помилками відповідь, яка свідчить про неповноту знань основного матеріалу навчальної дисципліни, демонструє наявність у здобувача освіти утруднень при відтворенні інформації відповідно до поставленого запитання. Як правило, таку оцінку отримує здобувач освіти, який відповів на запитання менше ніж на 50 %.
0	Відповідь не надано або надана відповідь не відповідає поставленому запитанню.

6.3 Критерії

Реальні результати навчання студента ідентифікуються та вимірюються відносно очікуваних під час атестаційного екзамену за допомогою критеріїв, що описують дії студента для демонстрації досягнення результатів навчання.

Для оцінювання виконання контрольних завдань під час атестаційного екзамену в якості критерію використовується коефіцієнт засвоєння, що автоматично адаптує показник оцінки до рейтингової шкали:

$$O_i = 100 a/m,$$

де a – число правильних відповідей або виконаних суттєвих операцій відповідно до еталону рішення; m – загальна кількість запитань або суттєвих операцій еталону.

Зміст критеріїв спирається на компетентнісні характеристики, визначені НРК для бакалаврського рівня вищої освіти (подано нижче).

**Загальні критерії досягнення результатів навчання
для 6-го кваліфікаційного рівня за НРК**

	Вимоги до знань, умінь/навичок, комунікації, відповідальності і автономії	Показник оцінки
Знання		
◆ концептуальні наукові та практичні знання, критичне осмислення теорій, принципів, методів і понять у сфері професійної діяльності та/або навчання	Відповідь відмінна – правильна, обґрунтована, осмислена. Характеризує наявність: - концептуальних знань; - високого ступеню володіння станом питання; - критичного осмислення основних теорій, принципів, методів і понять у навчанні та професійній діяльності	95-100
	Відповідь містить негрубі помилки або описки	90-94
	Відповідь правильна, але має певні неточності	85-89
	Відповідь правильна, але має певні неточності й недостатньо обґрунтована	80-84
	Відповідь правильна, але має певні неточності, недостатньо обґрунтована та осмислена	74-79
	Відповідь фрагментарна	70-73
	Відповідь демонструє нечіткі уявлення студента про об'єкт вивчення	65-69
	Рівень знань мінімально задовільний	60-64
	Рівень знань незадовільний	<60
Уміння/навички		
◆ поглиблені когнітивні та практичні уміння/навички, майстерність та інноваційність на рівні, необхідному для розв'язання складних спеціалізованих задач і практичних проблем у сфері професійної діяльності або навчання	Відповідь характеризує уміння: - виявляти проблеми; - формулювати гіпотези; - розв'язувати проблеми; - обирати адекватні методи та інструментальні засоби; - збирати та логічно й зрозуміло інтерпретувати інформацію; - використовувати інноваційні підходи до розв'язання завдання	95-100
	Відповідь характеризує уміння/навички застосовувати знання в практичній діяльності з негрубими помилками	90-94
	Відповідь характеризує уміння/навички застосовувати знання в практичній діяльності, але має певні неточності при реалізації однієї вимоги	85-89
	Відповідь характеризує уміння/навички застосовувати знання в практичній діяльності, але має певні неточності	80-84

	Вимоги до знань, умінь/навичок, комунікації, відповідальності і автономії	Показник оцінки
	при реалізації двох вимог	
	Відповідь характеризує уміння/навички застосовувати знання в практичній діяльності, але має певні неточності при реалізації трьох вимог	74-79
	Відповідь характеризує уміння/навички застосовувати знання в практичній діяльності, але має певні неточності при реалізації чотирьох вимог	70-73
	Відповідь характеризує уміння/навички застосовувати знання в практичній діяльності при виконанні завдань за зразком	65-69
	Відповідь характеризує уміння/навички застосовувати знання при виконанні завдань за зразком, але з неточностями	60-64
	рівень умінь/навичок незадовільний	<60
Комунікація		
<ul style="list-style-type: none"> ◆ донесення до фахівців і нефахівців інформації, ідей, проблем, рішень, власного досвіду та аргументації; ◆ збір, інтерпретація та застосування даних; ◆ спілкування з професійних питань, у тому числі іноземною мовою, усно та письмово 	<p>Вільне володіння проблематикою галузі. Зрозумілість відповіді (доповіді). Мова:</p> <ul style="list-style-type: none"> - правильна; - чиста; - ясна; - точна; - логічна; - виразна; - лаконічна. <p>Комунікаційна стратегія:</p> <ul style="list-style-type: none"> - послідовний і несуперечливий розвиток думки; - наявність логічних власних суджень; - доречна аргументації та її відповідність відстоюваним положенням; - правильна структура відповіді (доповіді); - правильність відповідей на запитання; - доречна техніка відповідей на запитання; - здатність робити висновки та формулювати пропозиції 	95-100
	Достатнє володіння проблематикою галузі з незначними хибами. Достатня зрозумілість відповіді (доповіді) з незначними хибами. Доречна комунікаційна стратегія з незначними хибами	90-94
	Добре володіння проблематикою галузі. Добра зрозумілість відповіді (доповіді) та доречна комунікаційна стратегія (сумарно не реалізовано три вимоги)	85-89
	Добре володіння проблематикою галузі. Добра зрозумілість відповіді (доповіді) та доречна комунікаційна стратегія (сумарно не реалізовано чотири вимоги)	80-84
	Добре володіння проблематикою галузі.	74-79

	Вимоги до знань, умінь/навичок, комунікації, відповідальності і автономії	Показник оцінки
	Добра зрозумілість відповіді (доповіді) та доречна комунікаційна стратегія (сумарно не реалізовано п'ять вимог)	
	Задовільне володіння проблематикою галузі. Задовільна зрозумілість відповіді (доповіді) та доречна комунікаційна стратегія (сумарно не реалізовано сім вимог)	70-73
	Часткове володіння проблематикою галузі. Задовільна зрозумілість відповіді (доповіді) та комунікаційна стратегія з хибами (сумарно не реалізовано дев'ять вимог)	65-69
	Фрагментарне володіння проблематикою галузі. Задовільна зрозумілість відповіді (доповіді) та комунікаційна стратегія з хибами (сумарно не реалізовано 10 вимог)	60-64
	Рівень комунікації незадовільний	<60
<i>Відповідальність і автономія</i>		
<ul style="list-style-type: none"> ◆ управління складною технічною або професійною діяльністю чи проектами; ◆ спроможність нести відповідальність за вироблення та ухвалення рішень у непередбачуваних робочих та/або навчальних контекстах; ◆ формування суджень, що враховують соціальні, наукові та етичні аспекти; ◆ організація та керівництво професійним розвитком осіб та груп; ◆ здатність продовжувати навчання із значним ступенем автономії 	<p>Відмінне володіння компетенціями менеджменту особистості, орієнтованих на:</p> <p>1) управління комплексними проектами, що передбачає:</p> <ul style="list-style-type: none"> - дослідницький характер навчальної діяльності, позначена вмінням самостійно оцінювати різноманітні життєві ситуації, явища, факти, виявляти і відстоювати особисту позицію; - здатність до роботи в команді; - контроль власних дій; <p>2) відповідальність за прийняття рішень в непередбачуваних умовах, що включає:</p> <ul style="list-style-type: none"> - обґрунтування власних рішень положеннями нормативної бази галузевого та державного рівнів; - самостійність під час виконання поставлених завдань; - ініціативу в обговоренні проблем; - відповідальність за взаємовідносини; <p>3) відповідальність за професійний розвиток окремих осіб та/або груп осіб, що передбачає:</p> <ul style="list-style-type: none"> - використання професійно-орієнтованих навичок; - використання доказів із самостійною і правильною аргументацією; - володіння всіма видами навчальної діяльності; <p>4) здатність до подальшого навчання з високим рівнем автономності, що передбачає:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ступінь володіння фундаментальними знаннями; - самостійність оцінних суджень; - високий рівень сформованості загальнонавчальних умінь і навичок; - самостійний пошук та аналіз джерел інформації 	95-100
		Упевнене володіння компетенціями менеджменту особистості (не реалізовано дві вимоги)

	Вимоги до знань, умінь/навичок, комунікації, відповідальності і автономії	Показник оцінки
	Добре володіння компетенціями менеджменту особистості (не реалізовано три вимоги)	85-89
	Добре володіння компетенціями менеджменту особистості (не реалізовано чотири вимоги)	80-84
	Добре володіння компетенціями менеджменту особистості (не реалізовано шість вимог)	74-79
	Задовільне володіння компетенціями менеджменту особистості (не реалізовано сім вимог)	70-73
	Задовільне володіння компетенціями менеджменту особистості (не реалізовано вісім вимог)	65-69
	Рівень відповідальності і автономії фрагментарний	60-64
	Рівень відповідальності і автономії незадовільний	<60

ПРОГРАМА АТЕСТАЦІЙНОГО ЕКЗАМЕНУ
для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
СПЕЦІАЛЬНОСТІ 015 ПРОФЕСІЙНА ОСВІТА
освітньо-професійної програми
«ПРОФЕСІЙНА ОСВІТА (НАФТОГАЗОВА СПРАВА)»
спеціалізації 015.35 Видобуток, переробка та транспортування корисних копалин

Розробники:
Євгеній Анатолійович Коровяка
Ольга Юріївна Нестерова
Таїсія Миколаївна Калюжна
Тетяна Павлівна Медведовська

В редакції авторів

Підготовлено до виходу в світ
у Національному технічному університеті
«Дніпровська політехніка».
Свідоцтво про внесення до Державного реєстру ДК № 1842
49005, м. Дніпро, просп. Д. Яворницького, 19